

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2023

ÅG, LSMF, PJA, NNM, SJS, MN, RARE, ST, AL, SSS – Powered by TellurTalk

**FAIR
ACTION**

Omslagsfoto: Sömmerskor i Bangladeshs huvudstad Dhaka protesterar mot att de inte fått ut sina löner.
Rehman Asad/Barcroft Medi.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

KORT OM FAIR ACTION	4
KANSLICHEFEN HAR ORDET	5
FRAMGÅNGAR I URVAL 2023	7
VÅRA FÖRETAGSGRANSKNINGAR OCH PÅVERKANSARBETE 2023	9
SPRIDNING - SÅ KOMMUNICERADE VI MED VÅRA MÅLGRUPPER 2023	17
NÄTVERK OCH SAMARBETEN	22
STYRELSE, KANSLI OCH MEDLEMMAR	25
HÅLLBARHETSRAPPORT 2023	26
ÅRSREDOVISNING 2023	32

KORT OM FAIR ACTION

Fair Action är en ideell förening som sätter press på företag att förbättra arbetsvillkor och betala levnadslöner.

Vi granskar företag

Fair Action är en ideell förening som arbetar för att få företag att ta ansvar för sin påverkan på människor och miljö. Vi granskar hur varor och tjänster är producerade och sätter press på företag att förbättra arbetsvillkor och betala levnadslöner.

Vi låter fler röster höras

Vi vill att de som arbetar i svenska företags leverantörsled ska komma till tals och få bättre möjligheter att kräva sina rättigheter. Därför samarbetar vi med lokala organisationer runt om i världen.

Experter på företagsansvar

Vi bildades 1996 och har sedan dess fått flera utmärkelser för vårt arbete. 2022 mottog vi Borås Science Park pris inom hållbar konsumtion.

Tillsammans kan vi påverka

Vi har 300 medlemmar, fem anställda på kansliet och en ideellt arbetande styrelse.

KANSLICHEFEN HAR ORDET

"Året 2023 har varit både tumultartat och spännande. Mycket hände på EU-nivå, vi genomförde flera granskningar och engagerade många konsumenter för mänskliga rättigheter, klimat och miljö, samtidigt som vi tappade två av våra viktigaste finansiella partners. Jag är stolt över teamet för allt arbete som gjordes och hur vi hanterade utmaningar under året.

Våra företagsgranskningar gör skillnad. Under året har vi genomfört flera företagsgranskningar, varav ett stort arbete handlade om hur svenska företag arbetar förebyggande mot könsbaserat våld och trakasserier i produktionen. Vi lyfte rättighetsbärarna, kvinnor i fabriker, och deras perspektiv, något vi ser som avgörande i arbetet för att stärka företagens ansvar kring mänskliga rättigheter, miljö och klimat. Vi har sett effekt i företagens ageranden tack vare granskningarna. Vi engagerade även många svenska medborgare i kampanjen "Good clothes fair pay", ett medborgarinitiativ för att få lag på att företag ska betala levnadslöner till arbetare i sina leverantörskedjor.

Vi har även fortsatt att engagera och utbilda unga i våra frågor. Under hösten 2023 lanserade vi vår aktivitetsbank på [Vihanndlarvembetalare.se](https://vihanndlarvembetalare.se) som ett komplement till vårt prisvinnande skolmaterial.

Vi välkomnar flera framgångar på EU-nivå, bland annat Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) som kommer sätta ökad press på svenska företag att ta ansvar för sin påverkan på människor och miljö. Vidare framsteg inom lagar för företags hållbarhetsrapportering är direktivet Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), något vi på Fair Action har arbetat för en längre tid. Ytterligare ett framsteg för konsumenters möjlighet att göra mer informerade och hållbara val, och för företag som gör verklig nytta att kunna visa det, är direktivet "Empowering Consumers for the Green Transition" (ECGT).

"Året 2023 har varit både tumultartat och spännande."

Marlene Rosendal
Kanslichef Fair Action

Efter att vi tappade två av våra viktigaste finansiella stöd och partners för att bedriva påverkansarbete riktat mot företag och politiker, tog teamet tillsammans med styrelsen ett nytt tag kring finansiering av verksamheten. Som resultat av ett gediget arbete fick vi besked i slutet av året att vi kan påbörja tre nya projekt under 2024, med finansiering från EU DEAR-programmet, Allmänna Arvsfonden och Erasmus. Vi är otroligt glada att börja samarbeta med dessa viktiga organisationer. Tack vare dessa projekt kommer vi under det kommande året att påbörja flera nya samarbeten med nya och existerande partners. Det ser vi fram emot.

Jag är otroligt stolt över att ingå i ett fantastiskt team och är så imponerad av alla er som engagerar er och tar action för att företag ska ta ansvar för mänskliga rättigheter, miljö och klimat. Vi ser fram emot att fortsätta vårt viktiga arbete tillsammans med er under 2024.

Tack för ert engagemang och för att ni stöttat oss genom 2023!"

Marlene Rosendal, kanslichef

FRAMGÅNGAR I URVAL 2023

Under året har Fair Action bidragit till att:

Sju svenska företag [har skrivit under ett avtal](#) som ska förbättra säkerheten för hundratusentals anställda i Pakistans kläd- och textilfabriker. Avtalet är en överenskommelse mellan globala fackförbund och företag. Avtalet bygger på en modell som använts framgångsrikt i Bangladesh, där arbetet lett till över 120 000 förbättringar för att stärka säkerheten för de anställda (bland annat nödutgångar, brandvarnare och elektriska ledningar). Fair Action har aktivt arbetat med att skapa dialog med flera av bolagen och uppmanat dem att skriva under.

46 företag har skrivit på ett [internationellt arbetsmiljöavtal för att se till att kläd- och textilfabriker är trygga arbetsplatser](#). Avtalet löper över sex år. Under avtalet finns landprogram gällande Bangladesh och Pakistan (se ovan).

Efter Fair Actions [granskning av hur svenska företag arbetar förebyggande mot könsbaserat våld och trakasserier](#) i produktionen, har flera företag tagit steg för att skärpa arbetet. Indiska kommer att inkludera fackföreningar som intressenter i sin framtida riskanalys i hållbarhetsrapporten. Åhléns kommer att öka sina insatser för minimering av risker gällande mänskliga rättigheter. Indiska har åtagit sig att inkludera könsspecifikt våld och trakasserier som en mänsklig rättighetsrisk i sina framtida riskanalyser. Cellbes nämner för första gången könsbaserat våld i sin riskanalys i hållbarhetsrapporten.

Under året började Lindex att redovisa [snittlöner i sina leverantörsfabriker i sin hållbarhetsrapport](#), en rekommendation som Fair Action länge lyft fram.

EU klubbade i december igenom [en lag \(CSDDD\) om företags ansvar för mänskliga rättigheter, miljö och klimat](#). Även om lagen har brister, är den ett stort steg framåt för möjligheterna att utkräva ansvar från företag. Fair Action har under en lång tid arbetat för att påverka att denna lagstiftning skulle införlivas.

VÅRA FÖRETAGSGRANSKNINGAR OCH PÅVERKANSARBETE 2023

Fair Action har under året fortsatt att granska och föra dialog med klädföretag, researrangörer, sko- och läderindustrin och banker. Rätten till en levnadslön och transparens är centralt i föreningens arbete. Vi har byggt upp en djupgående expertis inom dessa områden. Transparens i leverantörsledet är en förutsättning för att företag ska kunna ställas till svars när de inte respekterar människor och miljö i sin leverantörskedja. Det gör det också möjligt för lokala fackföreningar att organisera arbetare och konsumenter att göra medvetna val. Lönefrågan är prioriterad för arbetare i de länder där många svenska företag är verksamma och i de flesta av dessa länder är minimilönen för låg för att arbetare ska kunna försörja sig själva och sin familj på den.

Förbättrade arbetsvillkor i produktionen av kläder och hemtextil

Upprop för att få IKEA att skriva på arbetsmiljöavtalet

- ☑ Inför årsdagen av Rana Plaza-olyckan i Bangladesh genomförde vi en kampanj i sociala medier för att få IKEA och andra företag att skriva under avtalet, tillsammans med Clean Clothes Campaign. IKEA är världens största möbelföretag och är också ett av få företag i Sverige som har valt att inte skriva under arbetsmiljöavtalet i Bangladesh.
- ☑ Det ursprungliga avtalet togs fram efter kollapsen av klädfabriken Rana Plaza 2013, där 1 134 människor miste livet. Avtalet är en banbrytande överenskommelse mellan köpande företag och fackförbund för att arbeta tillsammans för att förbättra säkerheten och arbetsmiljön i fabrikena.
- ☑ Som en del av vårt påverkansarbete har vi spridit information om avtalet på vår hemsida och i sociala medier. Vi har även aktivt arbetat med att skapa en dialog med IKEA kring ackordet, men har tyvärr inte fått gehör. IKEA har ännu inte skrivit under avtalet men vi kommer fortsätta följa upp detta.

Protester i Bangladesh mot att IKEA inte skriver under arbetsmiljöavtalet. Foto: BGIWF/CCC

Nytt avtal för säkrare klädfabriker ger hopp för textilarbetare i Pakistan

- ✓ I början av året uppmanade vi tio svenska företag att skriva under arbetsmiljöavtalet i Pakistan. Genom dialog med företagen informerade två av företagen att de skrivit under avtalet efter uppmanan. Ellos Group skrev under avtalet i april och Bubbleroom skrev under avtalet i maj. Vi ser detta som ett viktigt steg för att stärka arbetsmiljön i fabriker.
- ✓ Vi fortsätter att uppmana samtliga företag att skriva under arbetsmiljöavtalet.

Zehra Khan, generalsekreterare på Home-Based Women Workers' Federation i Pakistan, välkomnar att arbetsmiljöavtalet började gälla i landets klädfabriker.

Svenska modejättar blundar för sexuella trakasserier

- ✓ Fair Action granskade hur sex svenska klädföretag hanterar risken för att kvinnor utsätts för våld och trakasserier i produktionen.
- ✓ FN beskriver könsbaserat våld som ett av de vanligast förekommande formerna av brott mot mänskliga rättigheter. Det är också ett utbrett och välkänt problem i klädfabrikerna i Asien. Bangladesh är Sveriges näst största importland av kläder. 80 % av sömmerskor i Bangladesh uppger att de har sett eller varit utsatta för våld eller sexuella trakasserier på arbetsplatsen. En ny studie från Indien visar att samtliga intervjuade kvinnor, på 31 olika fabriker, uppger att det förekommer våld och sexuella trakasserier på arbetsplatsen.

"När en incident händer, kan jag inte sluta tänka på det på hela dagen. Ibland bryter jag ihop. Ibland blir jag så upprörd att jag inte kan äta lunch"

Anu, sömmerska i Faridabad i Indien

- ✓ I [rapporten "Blusar och blåmärken"](#) har Fair Action granskat företagen Kappahl, Åhléns, Cellbes, Indiska, Gina Tricot och Nellys hållbarhetsrapporter. Rapporten visar att fem av sex klädföretag inte nämner könsbaserat våld och trakasserier i sin riskanalys av mänskliga rättigheter. Samtidigt använder flera av företagen kvinnors rättigheter i sin kommunikation. Gina Tricot säger exempelvis att det "är en självklarhet att stärka kvinnor i allt vi gör".
- ✓ Kappahl sticker ut som det enda företag som listat våld och trakasserier mot kvinnor i fabrikerna som en risk. Cellbes och Indiska uppger att de kommer inkludera risken för könsrelaterat våld framöver. Samtliga sex företag gör inspektioner av fabrikerna de köper ifrån, men flera uppger samtidigt själva att det inte är ett effektivt sätt för att förebygga könsrelaterat våld.
- ✓ Fair Action rekommenderar företagen att bidra till att skapa en trygg situation för kvinnorna genom möjlighet att vara med i en fackförening, fasta kontrakt, rimliga löner och säkra sätt att anmäla övergrepp utan risk för att bli av med jobbet. Studier visar att när kvinnor har en starkare position på arbetsplatsen minskar våld och trakasserier.

- ✓ Som ett direkt resultat av rapporten uppgav Cellbes och Indiska att de kommer inkludera könsspecifikt våld och trakasserier som en mänsklig rättighetsrisk i sina framtida riskanalyser. Indiska meddelade också att de ska inkludera fackföreningar som intressenter i sin framtida riskanalys i hållbarhetsrapporten.

Från vår kampanj på Instagram om så kallad "femwashing".

- ✓ I samband med lanseringen av rapporten om könsrelaterat våld gjorde Fair Action en kampanj på Instagram om så kallad "femwashing". Femwashing är när ett företag använder feministiska slagord i sin reklam för att öka försäljningen, utan att samtidigt ha tillräckligt med fog för påståendena om att företagets verksamhet gynnar kvinnors rättigheter.
- ✓ Även Åhléns uppgav att de vill öka sina insatser för riskminimering kopplade till mänskliga rättighetsrisker.

"We appreciate Fair Action's hard work and dedication to raise attention to the important matter of GBVH in the textile industry.

During 2022, we have been working intensively on reviewing our social and environmental responsibility work. As a result, we have targeted this as one of our focus areas in our coming sustainability strategy that we will prioritise going forward. This report has generated good discussions internally and given us an opportunity for self-reflection on how to improve."

Indiskas kommentar på granskningen

Klädföretag blir mer transparenta

- ✓ Fair Action har länge rekommenderat företag att vara transparenta i deras rapportering. Vid granskningen av könsrelaterat våld inom klädindustrin noterade vi att Lindex 2023 började redovisa snittlöner i sina leverantörsfabriker i sin hållbarhetsrapport, något vi välkomnar.
- ✓ Utöver detta skrev Cellbes under Transparency Pledge under året, vilket innebär ökad transparens inom företaget.

Påverkan gentemot storbankerna

Fair Action uppmanade svenska banker att få H&M att betala ut pandemilöner

- ☑ Tusentals sömmerskor på fabriker som syr kläder till H&M har fortfarande inte fått ut löner de tjänat in under pandemin. Fair Action uppmanade svenska banker att rösta för ett aktieägarförslag på H&Ms bolagsstämma 4:e maj för att sömmerskorna ska få sina löner.
- ☑ I aktieägarförslaget som Fair Action lagt fram uppmanas H&M att garantera fabriksarbetarnas rättigheter genom att förhandla fram ett juridiskt bindande avtal med fackliga parter. Avtalet ska syfta till att alla arbetare i leverantörskedjan ska få ersättning för inestående löner och lagstadgade avgångsvederlag. Avtalet ska även inkludera en garantifond som ska skydda arbetare från att lämnas utan ersättning när fabriker tvingas stänga ned i framtiden. Ersättning vid uppsägning är vanligt i länder där uppsägningstiden är kort eller obefintlig. Över 260 organisationer står bakom avtalsutkastet.

Engagemang och ökad kunskap hos konsumenter

- ☑ Genom att sprida kunskap till konsumenter skapar vi medvetna konsumenter så att dessa kan a) minska sin miljöpåverkan och b) bidra till att skapa efterfrågan på cirkulära produkter/affärsmodeller. Vi har exempelvis spridit kunskap genom sociala medier under aktionsveckan för klimatet i mitten av september 2023. Fair Action postade då flera inlägg på Instagram om hur klimatförändringarna påverkar anställda på klädfabriker i Bangladesh, och vad som behövs för en rättvis klimatomställning. Vi har också samverkat med organisationen Sveriges konsumenter kring deras arbete med kemikalier, och har exempelvis stöttat i att sprida Sveriges konsumenters information om greenwashing och farliga kemikalier i hemmet.

Ökad kunskap och verktyg för att engagera barn och unga

- ✓ Många unga känner stor oro för vad som ska hända med miljön och klimatet. Därför startade vi under 2022 projektet *Use your influence* tillsammans med Sveriges Ungdomsråd, kommuner och forskare för att öka engagemanget för en hållbar planet. Syftet med projektet är att ge unga kunskap och verktyg för att ta egna initiativ att förändra sina konsumtionsmönster, samtidigt som de sätter press på företag och beslutsfattare att ta sitt ansvar.
- ✓ Under 2023 har vi fokuserat på att inkludera unga i material- och metodutveckling, färdigställa ett workshopmaterial samt att utveckla ett influencernätverk. Vi har även arrangerat en nationell kampanjdag samt utvecklat våra digitala kanaler inför spridning av metod och material. Materialet har därmed anpassats tack vare ungas inflytande och en handledning har tagits fram för workshopserien. Vi har även tagit fram en utbildning för hubbarna. För att stötta de anställda på hubbarna har utbildningstillfällen genomförts för anställda på hubbarna och andra anställda på kommunen, tillsammans med Sveriges Ungdomsråd. På utbildningen deltog totalt fem personer "live", varav tre fritidsledare och två konsulter från Semcon som har tagit fram en fördjupad målgruppsanalys "pro bono" för projektets räkning.
- ✓ Under året har vi arbetat med sex nya hubbar, dvs. mötesplatser för unga: Glömsta och Segeltorp i Huddinge, Momentum i Stockholm, föreningen Raoul Wallenberg Differencemakers i Norrköping samt Lindome och Kållereds fritidsgårdar i Mölndal. Vi har även träffat ungdomar i nätverket Ungt Inflytande som samordnas av Fritidsforum. Dessa ungdomar kom från fritidsgårdar och föreningar i Lund, Helsingborg, Linköping och Värmdö. Vi har totalt träffat och workshopat med över 90 unga på de olika mötesplatserna.
- ✓ I Huddinge, Stockholm, Norrköping och Mölndal har unga tagit del av vår workshopserie och arbetat med projektets material. Vi har även haft en workshop med Fritidsforum. Materialet har tagits emot väl av dem och våra tester gjorde att vi fick in relevant feedback från unga kring vad de efterfrågar för typ av information, för att kunna vidareutveckla och förbättra materialet.

“Inget styrt tråkigt, ‘Kom nu ska vi snacka om klimat’, utan göra det roligt.”

“Ha info på en bildskärm som snurrar, hade kunnat finnas information och bilder där för att väcka ungdomarnas intresse och väcka samtal.”

Feedback från unga deltagare på materialet

- ✓ Arbetet fortsätter under 2024 då vi kommer att fokusera på spridning av materialet och kunskap.

Utvecklat nätverk för unga influencers om hållbarhet

- ✓ Under 2023 är influencernätverket inne på sitt andra år och fortsätter utvecklas. Under året har vi genomfört fem träffar med 11 unga (9 tjejer/2 killar) som vill lära sig mer om hur de kan påverka på sina plattformar på sociala medier. Från varje träff har det tagits fram olika typer av material som publicerats på vår hemsida, till exempel tips från PR-byrå Juno eller videos av hållbarhetsinfluencererna Johanna Leymann och Gurgin Bakircioglu. Med Gurgin har vi spelat in filmer att använda i nätverket och på våra plattformar/sociala medier. Han var även med på en träff med influencernätverket, där han pratade om hur han påverkar inom sina frågor på sociala medier.
- ✓ Deltagarna har varit positiva till ämnen och upplägg på träffarna och uppger att de tycker att det har varit lärorikt och givande. Vi har tagit in experter på olika teman, såsom sociala medier och socialt entreprenörskap, vilket har uppskattats av deltagarna.

“Viljan att påverka finns ännu mer än innan. Det känns som jag verkligen kan göra skillnad och våga bryta beteendemönster.”

Unga influencers som deltagit på utbildning/workshops

- ✓ De unga i influencernätverket har en viktig roll både som inspiratörer till andra unga samt för att sprida kunskap, material och verktyg att påverka företag. En av deltagarna från influencernätverket har gått med som ledamot i Fair Actions styrelse, vilket vi är väldigt glada då det ger oss nya perspektiv i vårt strategiska arbete.

SÅ MÅNGA INFORMERADE OCH ENGAGERADE VI UNDER 2023

Utbildningar och föreläsningar

- Vårt material för gymnasieskolan "Vi handlar, vem betalar?" har också använts i organisationen Ungt företagandes utbildningar för gymnasielärare och elever.
- Under 2023 har vi fortsatt vårt uppskattade arbete med hållbarhetsutbildningar på yrkeshögskolor. Vi har under året genomfört utbildningar på Stockholms Internationella Handelsskolas (SIH) utbildning för hållbarhetsspecialister samt Näringslivsakademiens utbildning om internationella standarder för företagsansvar.
- Fair Actions utbildningar och föreläsningar är ofta en ögonöppnare för deltagarna som får ökad förståelse för hur de, både i sin privata och i sin yrkesroll, kan ha inverkan på hur företag och andra ansvariga tar socialt ansvar i leverantörskedjan.
- Fair Action har bidragit till Håll Sverige Rents lärandeprogram för skolor "Grön flagg". I maj höll vi ett inspirations-webbinar för pedagoger inom programmet om hållbar konsumtion.

**115 lärare &
1300 elever**

deltog i utbildningar där materialet användes

Medierapportering

8,9 %

fler följare på Instagram
jämfört med föregående år

Instagram – Fair Actions största kanal växer

- Under de senaste åren har vi prioriterat Instagram som kanal. Det har lett till en kraftig ökning av följare och vid slutet av året hade Fair Action totalt 8330 följare. Vid samma tidpunkt 2022 låg följarrantalet på 7 650 personer. Det är en ökning med 680 personer (8,9 procent). En anledning till att följarskaran har ökat är att våra inlägg har delats av stora svenska konton och profiler. I samband med rapportlanseringen 8 mars om våld mot kvinnor i klädfabrikerna bjöd vi in influencers till en frukost där vi berättade om granskningen. Detta gav bra draghjälp till rapporten på Instagram.
- Under året har vi även växlat upp arbetet med Instagrams funktion "story". Här sprider vi både eget innehåll och delar relevanta nyheter och aktiviteter från samarbetsaktörer. I snitt har vi publicerat fem stories i veckan (totalt 243 stycken). Detta har gett väldigt bra statistiska resultat.
- De tre stories med störst räckvidd under året var alla länkdeleningar till andra aktörer. Dessa var:
  1. "Det borde vara olagligt med så låga löner" (2 379) den 3 april,
  2. "Det här erbjudandet lockade Lager 157 med på 8 mars" (2 207) den 3 april samt
  3. "Imorgon, på H&Ms årsstämma, kräver vi att H&M agerar - Sömmerskor som syr kläder till H&M har inte fått ut löner under pandemin" (2 128) den 3 maj.

29

inlägg

och i genomsnitt flera stories
i veckan

129 800

personer

nåddes av våra inlägg och
stories

2 028

gillamarkeringar

som mest, för inlägget
"Bankerna vänder
sömmerskorna ryggen"

Några av inläggen skapade extra stort engagemang bland följare.

- Flest gillamarkeringar (2 028) fick inlägget "BANKERNA VÄNDER SÖMMERSKORNA RYGGEN" (9/5 2023) där vi berättade att Fair Actions förslag till fond för obetalda löner till anställda under H&M, röstades ned av svenska storbanker under H&M:s årsstämma.
- Det var också det inlägg som hade störst räckvidd (21 694).
- Flest delningar (183) fick inlägget "UPPROP FÖR EN LAG OM LEVNADSLÖN - SKRIV PÅ!" (29/3 2023) där vi uppmanade följare att skriva på en namnsamling för en EU-lagstiftning som garanterar löner arbetstagare kan leva på.

Hemsidan – många besökare i samband med granskning av våld mot kvinnor i klädfabriker

28 000

unika besökare

på fairaction.se, att jämföra med 2022 då motsvarande siffra var 34 000

8 mars

flest besökare

i samband med rapportlansering om våld mot kvinnor i klädtillverkningen

71 s

besökstid på hemsidan

av en genomsnittlig användare. Marginellt kortare än 80 sekunder 2022

Klädbranschen

sidan med flest visningar

Besökare letar ofta efter våra granskningar av olika branscher

H&M

och rättvisa löner

var sidan med näst flest besökare

Traditionell media – Pernilla Wahlgrens klädkollektion skapar rubriker

- Under 2023 nådde Fair Action uppskattningsvis drygt 800 000 personer via traditionell media. Samma siffra 2022 var knappt 1,5 miljoner personer.
- Fair Action figurerade totalt i 37 artiklar, tv-inslag och debattartiklar. Motsvarande siffra 2022 var 35.
- Vår granskning av modeföretagens bristande arbete med att förhindra våld mot kvinnor i klädfabrikerna fick stort genomslag, med inslag på TV4 nyheter samt artiklar i Aftonbladet och Dagens Industri.
- Även Expressens granskning av Pernilla Wahlgrens klädkollektion med Gekås Ullared ledde till ett flertal intervjuer med Fair Action.
- Under året stod vi bakom tre debattartiklar.
- Inom ramen för vårt ungdomsarbete intervjuades en av våra unga deltagare under politikerveckan i Almedalen på Gotland om unga möjligheter att påverka och influencers ansvar för hållbarhetsfrågor.

Nyhetsbrev – upprop mot IKEA väcker intresse

- Vid årets slut hade vi 2129 prenumeranter, att jämföra med 2000 vid årets början.
- Totalt gjorde vi 11 utskick, lika många som året innan.
- 36 % av prenumeranterna öppnar nyhetsbrevet, och 3,2 % klickar sig vidare via länkar i utskicken. Detta kan jämföras med 32% respektive 2,7 % år 2022.
- Prenumeranterna visade stort intresse för uppropet mot IKEA, där de uppmanades att till den tionde årsdagen av dödsolyckan på Rana Plaza signera ett upprop för att få IKEA att skriva på ett arbetsmiljöavtal.
- Ett annat nyhetsbrev som lästes flitigt var årets första utskick, där vi dels uppmärksammande den svenska regeringens nedskärningar i budgeten, dels den debattartikel vi skrev tillsammans med fem andra civilsamhällesorganisationer, där regeringens motsättning mot det nya EU-direktivet för företagsansvar ifrågasattes.

X – tidigare Twitter – inte prioriterad kanal

- Fair Action har använt plattformen mycket sparsamt under året. Anledningen är den ökande mängden desinformation, hat och hot som publiceras på X. Detta har gjort plattformen mindre relevant för samhällsdebatt.

Facebook – oförändrat följarrantal

- Vid årsskiftet 2023/2024 följde 6 020 personer Fair Actions Facebooksida. En liten minskning jämfört med fjolåret då följarskaran vid årets slut var 6 027 personer. Även om följarrantalet nästan är oförändrat från fjolåret, följer minskningen av följare senare års trend av att tappa följare på Facebook.

"Förklara dig Ulf Kristersson"

Mest visade inlägget (8 967)

Flest gillamarkeringar (487)

Flest delningar (67)

I detta inlägg länkade vi till en debattartikel, med samma titel, där vi tillsammans med fem andra civilsamhällesorganisationer krävde ett svar från statsministern gällande varför Sverige vill försvaga kommande EU-lagstiftning om ökat företagsansvar. Inlägget publicerades 12 januari.

VIKTIGA NÄTVERK OCH SAMARBETEN

Fair Action prioriterar samarbeten, nätverk och partnerskap för att skapa största möjliga effekt gällande våra frågor. Vi är stolta över våra partners och de effekter vi skapar tillsammans.

Samarbeten som föreningen har haft under året presenteras nedan i bokstavsordning:

Cividep India

Cividep är en indisk människorättsorganisation som erbjuder skydd, utbildning och stöd för arbetare inom sektorer som textil, IT och läder. En av organisationens viktigaste uppgifter är att förbereda och utbilda arbetare så att de själva kan organisera sig fackligt.

Clean Clothes Campaign

Clean Clothes Campaign (CCC) är ett internationellt nätverk vars syfte är att förbättra villkoren för arbetare inom modeindustrin. Nätverket består av civilsamhällesorganisationer från både Europa och Asien. Vi samarbetade med CCC både vad gäller strategi för påverkansarbete gentemot klädbranschen, spridning av kampanjer och informationsinhämtning till granskningar.

Concord Sverige

Fair Action är medlem i plattformen Concord Sverige som påverkar och granskar den globala utvecklings- och biståndspolitik. Concord samlar ett stort antal svenska organisationer i civilsamhället.

Fair Finance Guide

Fair Finance Guide (FFG) är ett samarbete mellan Fair Action, Sveriges Konsumenter, Amnesty, Diakonia, Naturskyddsföreningen och World Animal Protection som alla bidrar med fallstudier som jämförs med bankernas policys. FFG granskar och betygsätter bankers policys för socialt och miljömässigt ansvarstagande. Betygen publiceras på en hemsida där allmänheten enkelt kan se sin banks betyg och skicka förskrivna mejl till sin bank för att påverka i olika hållbarhetsfrågor.

ForumCiv

Fair Action är medlem i ForumCiv, som arbetar med utvecklingsamarbete och är en plattform för erfarenhetsutbyte, gemensamt agerande i intressefrågor och kompetensutveckling.

Future Minds

Future Minds har spridit vårt material för gymnasieskolan bland annat genom sin filmfestival för gymnasieskolor och digitala tipsbank.

Håll Sverige Rent

Fair Action har bidragit till organisationens lärandeprogram för skolor "Grön flagg". Genom att delta får skolorna stöd i att engagera elever i hållbar utveckling, utveckla skolan att bli mer hållbar, påverka samhället runt skolan och kombinera lärande med praktiska erfarenheter.

Sveriges Konsumenter

I samarbete med Sveriges Konsumenter (SK) har Fair Action spridit konsumentverktyget Kemikalieappen som gör det möjligt för konsumenter att ta del av information om farliga kemikalier i produkter.

Society for Labour and Development

Society for Labor and Development (SLD) är en indisk arbetsrättsorganisation med tonvikt på kvinnliga arbetare.

Sveriges Ungdomsråd

Sveriges ungdomsråd är intresse- och paraplyorganisationen för ungdomsråd och lokala inflytandeforum för unga. Organisationen lyfter ungas röster och skapar plats för inflytande och möjligheter till organisering. Fair Action samarbetar med Sveriges Ungdomsråd bland annat kring utbildningar för kommuner.

Swedwatch

Swedwatch är en ideell förening som granskar om svenska företag tar hänsyn till internationella konventioner och riktlinjer gällande mänskliga rättigheter och miljöförstöring i sin verksamhet i utvecklingsländer. Fair Action är medlemmar i Swedwatch och innehar även en styrelsepost.

STYRELSE, KANSLI OCH MEDLEMMAR

- Styrelsen har sammanträtt åtta gånger under 2023.
- Årsmötet ägde rum digitalt 23 maj. Årsmötet utser en styrelse som leder föreningens verksamhet mellan årsmötena och ansvarar för föreningens verksamhet enligt stadgar och årsmötesbeslut.
- Styrelsen bestod under året av Martin Nordlinder, Liv Fjellander, Alexandra Lövgren, Jonas Andersson, Shari Sabel Strandmark, Rebecka Winell, Niloofar Niknam, Shanar Tabrizi och Sofia Stenfeldt, som är föreningens ordförande.
- 78% var kvinnliga ledamöter och 22% manliga.

Åtta anställda på kansliet

- Under året har Charlie Aronsson, Malin Kjellqvist, Maria Sjödin, Elin Tjernström, Emma Grönlund, Hugo Rückert, Nina Wertholz och Ulrika Urey varit anställda på kansliet, med varierande tjänstgöringsgrad.
- 75% var kvinnliga medarbetare och 25% manliga.

Medlemmar

1. Fair Action hade 300 betalande medlemmar i slutet av 2023, vilket är cirka 50 fler än 2022.
1. Varje år skickar vi ut en enkät till medlemmar och föredetta medlemmar. Samtliga 30 medlemmar som svarat på enkäten instämmer helt eller ganska mycket i att Fair Actions arbete har gett dem ökade kunskaper om företags sociala ansvarstagande och arbetsförhållanden i låglöneländer.

"Fortsätt med det jobb ni gör, det är oerhört viktigt!"

"Heja er! Så otroligt viktig organisation som förtjänar att synas mer."

Två citat från medlemsenkäten

HÅLLBARHETSRAPPORT 2023

Inledning

Fair Actions verksamhet syftar till att skapa en mer hållbar värld. Vår verksamhetsidé är att sätta press på företag att ta ansvar för sociala och ekologiska konsekvenser genom hela leverantörskedjan. I allt vi gör - granskningar, kampanjer och påtryckningar - lyfter vi vikten av levnadslöner, inflytande och transparens. Hela vår verksamhetsberättelse kan därför ses som en del av vår hållbarhetsredovisning. Även om Fair Action inte själva omfattas av lagkravet om att hållbarhetsrapportera är det naturligt att vi berättar hur vårt arbete påverkar människor och miljö, positivt och negativt.

På grund av nedskärningar och begränsade resurser under 2023 är årets rapport en avskalad version, men vi ämnar rapportera fullt ut redan för nästkommande verksamhetsår.

Hur vi rapporterar

I vår hållbarhetsredovisning utgår vi från sociala frågor, mänskliga rättigheter, miljö, personal och arbete mot korruption. Fair Action hållbarhetsrapporterade första gången 2016. Hållbarhetsrapporten är upprättad av föreningens kansli med stöd av styrelsen. Föreningens revisor har verifierat att rapporten upprättats. För frågor kring hållbarhetsrapporten kontakta kanslichef Marlene Rosendal.

Intressenter

I de olika forum där vi träffar våra intressenter hanterar vi hållbarhetsfrågor ur de olika intressentperspektiven. Vi har identifierat följande intressenter som vi utgår ifrån när vi rapporterar vårt hållbarhetsarbete.

Intressent	Dialogforum
Medarbetare	Veckovisa kanslimöten, medarbetarsamtal, årlig arbetsmiljöworkshop, årlig utvärderingsworkshop.
Styrelse	Styrelsemöten, arbetsgruppsmöten, strategidagar.
Medlemmar	Årsmöte, årlig medlemsenkät, sociala medier.
Finansiärer	Årlig rapportering, medlemsmöten, utvärderingar
Samarbetspartners i produktionsländer	Mejl- och telefonkontakt i samband med research i produktionsländer, besök i Sverige och inför ansökningar.

SOCIALA VILLKOR OCH MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Att arbeta för mänskliga rättigheter och människors sociala villkor är centralt i Fair Actions arbete. Det framgår av föreningens stadgar, strategier och långsiktiga verksamhetsmål. Ett av Fair Actions viktiga bidrag är att koppla samman organisation i produktionsländer, med företag, svenska politiker och fackföreningar med syftet att lyfta arbetarnas perspektiv.

Inom de områden där vi anser att det finns risker att mänskliga rättigheter kränks på grund av organisationens verksamhet hanteras de i policys och styrdokument. Kanslichefen ansvarar för att medarbetare förstår föreningens stadgar, strategier och policys och att de är tillgängliga. Ordföranden ansvarar för att nya styrelsemedlemmar tar del av dokumenten.

Skydd av den personliga integriteten allt viktigare

Fair Action är noga med att vår hantering av personuppgifter är i linje med FN:s riktlinjer för den mänskliga rättigheten till personlig integritet samt dataskyddsförordningen (GDPR). Under 2023 har vi fortsatt att följa uppsatta rutiner kring vår integritetspolicy.

Jämställdhet och mångfald

Under 2023 har arbetet med att implementera vår jämställdhet- och mångfaldspolicy fortsatt. Vi följer upp att det är del av alla projektplaner samt nya projekt. Våra företagsgranskningar visar att sexuella trakasserier och diskriminering är vanligt förekommande i klädtillverkningen och att kvinnor ofta får lägre lön än män för samma arbete. Kvinnor är ofta dubbelt utsatta för negativ särbehandling eftersom de ofta också är migrantarbetare. Därför belyser Fair Action i sitt granskningsarbete företagens brister i jämställdhetsarbetet genom hela sin leverantörskedja. Under 2023 lanserade vi en granskning av klädföretag kring sexuella trakasserier i leverantörsfabrikerna.

MILJÖ OCH KLIMAT

Fair Actions hållbarhetspolicy styr arbetet med miljöfrågor. Policyn redogör för våra väsentliga frågor, det vill säga de områden som vi i samarbete med våra intressenter har identifierat har störst risk för negativ påverkan på miljön.

Policyn redogör även för de riktlinjer som gäller för att förebygga och minimera dessa. Väsentliga miljö- och klimatfrågor i policyn är: energianvändning, val av produkter och tjänster, kapital, resursanvändning, avfallshantering, förtäring, resor och boende. Klimat är integrerat som en tvärgående fråga.

Fair Action har även tagit fram analyser av verksamhetens positiva och negativa miljöpåverkan och tagit fram handlingsplaner för att minska de negativa. Kanslichefen ansvarar för att medarbetare förstår policyn och att den finns tillgänglig, medan alla medarbetare ansvarar för dess efterlevnad. Eventuell avvikelser från hållbarhetspolicyn ska rapporteras till kanslichefen. Ordförande ansvarar för att nya styrelsemedlemmar tar del av policyn.

Kapital

"Vi strävar efter att förvalta föreningens tillgångar med hänsyn till människor och miljö, med ett lågt risktagande och en avkastning som gör att värdet hålls intakt över tiden. Likvida medel är det enda tillåtna tillgångsslaget" -ur Fair Actions hållbarhetspolicy

Föreningen placerar medel i konton hos Ekobanken och JAK Medlemsbank av hållbarhetsskäl. Eftersom dessa banker inte erbjuder uttagskort har föreningen valt en annan bank för just denna tjänst.

Resursanvändning och avfallshantering

Föreningen strävar efter att minska användningen av förbrukningsmaterial. Föreningen har inte möjlighet att mäta avfallsmängd men arbetar aktivt för att minska mängden avfall, till exempel genom att i första hand återanvända matlådor vid köp av förtäring till kansliet och genom att ha övergått till att endast släppa rapporter elektroniskt.

Resor

Organisationens resor är ytterligare ett område som har identifierats som en väsentlig miljörisk. I hållbarhetspolicyn konstateras bland annat att transportmedel ska väljas utifrån dess klimatpåverkan och att resor endast ska göras då det bedöms att alternativ som telefonmöten eller videokonferenser inte är möjliga. Avgörande för huruvida vi deltar fysiskt på möten är hur pass relevant agendan är för våra mål och våra möjligheter att påverka i våra kärnfrågor.

Förtäring

När Fair Action bekostar förtäring är den vegetarisk och ekologisk. Vid restaurangbesök väljer vi i största möjliga mån restauranger som har kollektivavtal. -Ur Fair Actions hållbarhetspolicy

Under 2023 var all den förtäring som bekostades av organisationen vegetarisk.

Boende på resa

Enligt föreningens hållbarhetspolicy ska miljömärkta boenden och boenden som har kollektivavtal väljas så långt det är möjligt.

PERSONAL

I Fair Actions personalpolicy framgår att vi ska vara en arbetsplats där de anställda är delaktiga i verksamheten. Policyn betonar vikten av jämställdhet, mångfald och god arbetsmiljö. Fair Action är bundna av kollektivavtalet mellan Fremia och Unionen för tjänstemän som gäller alla anställda.

Arbetsmiljö

Kanslichefen har personalansvar och har ett delegerat ansvar för arbetsmiljöfrågor från styrelsen. Kanslichefen rapporterar personal- och arbetsmiljöfrågor på samtliga styrelsemöten. Personal- och arbetsmiljöfrågor är även en stående punkt på kansliets veckovisa kanslimöten. Vi prioriterar kontinuerlig avstämning med och delaktighet från medarbetarna för att skapa en teamkänsla i gruppen. Medarbetarnas välmående och hälsa är i fokus, vilket skapar förutsättning för en lojal och engagerad personalstyrka som hjälper och stöttar varandra i alla lägen.

Våra planeringsdagar bidrar till tydlighet och en jämn genomförandetakt av aktiviteter under året och ger medarbetare tid för återkommande återhämtning och reflektion. Planeringsdagarna fungerar även som forum för diskussion kring strategiska avgöranden för en mer effektiv implementering av aktiviteter.

Medarbetarsamtal för bättre arbetsmiljö

Som ett led i att minska stressen på kansliet genomförs också medarbetarsamtal fyra gånger om året. På så sätt får medarbetaren kontinuerlig feedback och möjlighet att utvecklas tillsammans med organisationen. Kansliets gemensamma workshops och återkommande medarbetarsamtal bidrar till ökad delaktighet och samhörighet.

Värdegrunder som genomsyrar allt vårt arbete

Kansliet arbetar kontinuerligt med att fördjupa våra fyra värdegrunder (omtanke, lyhördhet, tydlighet och tolerans) i det dagliga arbetet. Till exempel är utgångspunkt från dem i rekrytering, projektplanering, intern och extern kommunikation och i samarbete med våra partners. Värdegrunderna ger oss vägledning i vårt dagliga arbete och tydlighet när beslut fattas.

Kommunikation av kritiska angelägenheter

Krisplanen aktiveras vid en allvarlig händelse på arbetsplatsen. Exempel på allvarliga händelser kan vara allvarlig olycka, våld, anställds död, sexuella trakasserier eller drastiskt minskad finansiering av verksamheten. Krisplanen innefattar processen som föreningen ska följa i händelse av kris.

Kortsiktig och minskad finansiering – ökad stress

En arbetsmiljörisk som är återkommande är osäkerheten som kortsiktig finansiering medför. Alla medarbetare uppdateras veckovis på våra kanslimöten om prioriteringar, ansvar och status vad gäller ansökningar och möjliga finansiärer. Detta med syftet att öka medarbetarnas kontroll över och delaktighet i den finansiella situationen. Detta hoppas vi i förlängningen ska hjälpa medarbetare att minska stressen.

ATT MOTVERKA KORRUPTION

Fair Actions antikorrupsionspolicy gäller föreningens förtroendevalda, anställda, frivilliga, praktikanter samt konsulter och leverantörer som anlitas. Fair Action använder Sidas definition av korruption: *Missbruk av förtroende, makt eller position för otillbörlig vinning. Korruption innefattar bl.a. mutor, bestickning – inkluderande bestickning av utländsk tjänsteman – utpressning, jäv samt nepotism.*

Kanslichefen ansvarar för att medarbetare förstår föreningens antikorrupsionspolicy och att den finns tillgänglig. Ordförande ansvarar för att nya styrelsemedlemmar tar del av dessa dokument. Representanter för Fair Action måste omgående anmäla alla fall av och misstankar om korruption inom organisationen till kanslichefen. Om misstanken gäller kanslichefen rapporteras misstankarna till ordföranden. Om misstanken om korruption rör ett visst projekt ska finansiären av projektet omedelbart informeras.

Alla styrelseledamöter redovisar årligen öppet i styrelserummet sådant som kan, eller skulle kunna innebära jäv och/eller få betydelse för rollen som styrelseledamot i Fair Action. Genom att redovisar sådant som skulle kunna påverka ställningstaganden eller sådant som gör en direkt eller indirekt beroende i något sammanhang undviks onödiga misstänkliggöranden.

Fair Action tummar inte på sitt oberoende

Fair Actions oberoende och trovärdighet är en av organisationens viktigaste tillgångar. I vår finansieringspolicy tydliggörs att organisationen inte tar emot finansiering eller förmåner från företag eller andra organisationer som vi granskar. Alla potentiella finansiärer bedöms utifrån ett antal kriterier, bland annat ett som berör föreningens finansieringspolicy. Om finansiären inte bedöms leva upp till föreningens finansieringspolicy diskvalificeras finansiären. Vid tveksamheter om mottagande av finansiering eller förmåner från en viss organisation kan påverka Fair Actions anseende negativt lyfts frågan i styrelsen.

Rutiner för att minimera risken för korruption

Fair Action har etablerat rutiner för att minimera risken för korruption, exempelvis genom utformning av attestordning som gör att inga avtal eller ekonomiska beslut kan genomföras av en enskild person. Föreningen använder en extern auktoriserad revisor som granskar ekonomin och den övriga verksamheten. Föreningsrevisorernas uppgift är att vara medlemmarnas ombud och granska hur verksamheten överensstämmer med styrdokument och fattade beslut. Inom ramen för våra metoder och riskanalys för fältresor samt projektplanering genomförs kontinuerlig analys av korruptionsrisken.

ÅRSREDOVISNING 2023

VERKSAMHETEN

Allmänt om verksamheten

Fair Action är en ideell, partipolitiskt och religiöst obunden förening. Föreningen har sitt säte i Stockholm.

Fair Actions arbete bidrar till en hållbar värld, där mänskliga rättigheter respekteras och alla har en möjlighet att leva ett värdigt liv. Genom Fair Actions inflytande respekterar företag de mänskliga rättigheterna och tar ansvar för sin miljöpåverkan. Fair Action arbetar för att förverkliga denna målsättning genom att:

- Granska företag.
- Samarbeta med lokala organisationer i låglöneländer.
- Samverka med andra organisationer nationellt och internationellt.
- Bedriva aktivt opinionsarbete.
- Utbilda och engagera konsumenterna i frågor om hållbarhet och företagsansvar.

Främjande av ändamålet

Fair Action har under verksamhetsåret 2023 främjat organisationens ändamål genom att driva projekt och påverkansarbete för frågor gällande mänskliga rättigheter och hållbarhet inom föreningens fokusbranscher kläder och bank. Föreningen har dessutom drivit projekt utökad lagstiftning gällande företagsansvar samt för att ungdomar ska lära sig mer om föreningens frågor. För ytterligare beskrivning av projekt och resultat, se Fair Actions verksamhetsberättelse.

FLERÅRSÖVERSIKT

Beloppen i flerårsöversikten är angivna i tusental kronor om inte annat anges.

	2301-2312	2201-2212	2101-2112	2001-2012
Omsättning	3 587	5 478	4 646	3 954
Resultat efter finansiella poster	-246	-4	-50	-71
Balansomslutning	860	1 778	2 246	1 513

RESULTATRÄKNING 1

		2023-01-01 2023-12-31	2022-01-01 2022-12-31
Rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.			
Medlemsavgifter		66 050	50 580
Gåvor		160 513	5 840
Bidrag	2	3 154 448	5 338 361
Nettoomsättning	3	185 200	76 582
Övriga rörelseintäkter		20 835	6 896
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		3 587 046	5 478 259
Rörelsekostnader			
Handelsvaror		-452 179	-647 556
Övriga externa kostnader		-574 673	-573 566
Personalkostnader	4	-2 806 203	-4 261 169
Summa rörelsekostnader		-3 833 055	-5 482 291
Rörelseresultat		-246 009	-4 032
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		55	34
Räntekostnader och liknande resultatposter		-190	
Summa finansiella poster		-135	34
Resultat efter finansiella poster		-246 144	-3 999
Resultat före skatt		-246 144	-3 999
Årets resultat		-246 144	-3 999

BALANSRÄKNING

1

TILLGÅNGAR	2023-12-31	2022-12-31
Anläggningstillgångar		
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>		
Andra långfristiga värdepappersinnehav	5 278	278
Andra långfristiga fordringar	6 2 800	2 800
<i>Summa finansiella anläggningstillgångar</i>	3 078	3 078
Summa anläggningstillgångar	3 078	3 078
Omsättningstillgångar		
<i>Kortfristiga fordringar</i>		
Kundfordringar	0	0
Övriga fordringar	53	18 701
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	92 605	120 804
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>	92 658	139 505
<i>Kassa och bank</i>		
Kassa och bank	764 597	1 635 217
<i>Summa kassa och bank</i>	764 597	1 635 217
Summa omsättningstillgångar	857 255	1 774 722
SUMMA TILLGÅNGAR	860 333	1 777 800

BALANSRÄKNING

1

	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Eget kapital		
Eget kapital vid räkenskapsårets början	672 006	676 005
Årets resultat	-246 144	- 3 999
Eget kapital vid räkenskapsårets slut	425 862	672 006
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	5 521	86 793
Skatteskulder	4 597	29 415
Mottagna ej använda bidrag	308 743	757 194
Övriga skulder	38 340	161 585
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	77 270	70 807
Summa kortfristiga skulder	434 471	1 105 794
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	860 333	1 777 800

NOTER

Not 1 Redovisningsprinciper

Enligt BFNAR 2016:10

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNA 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Materiella anläggningstillgångar

Föreningens samtliga materiella anläggningstillgångar har värderats till anskaffningsvärdet med avdrag för avskrivningar som fördelas över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Nyckeltalsdefinitioner

Nedan definieras nyckeltalen i förvaltningsberättelsens flerårsöversikt.

Nettoomsättning = Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar. Resultat efter finansiella poster = Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före skatter.

NOTER

Not 2 Bidrag

	2023	2022
Allmänna Arvsfonden	1 895 173	2 527 446
EU	25 925	336 903
Forum Civ	80 000	1 652 530
Konsumentverket	772 644	729 231
Naturvårdsverket	101 750	92 250
Open Society Foundation	278 956	
Summa	3 154 448	5338 360

Not 3 Nettoomsättning

	2023	2022
Uppdragsförsäljning	185 200	76 488
Summa	185 200	76 488

NOTER

Not 4 Personalkostnader och medelantalet anställda	2023	2022
Medelantalet anställda	5,1	6,7
Män	0,7	2,1
Kvinnor	4,4	4,6

Antal sjukdagar per arbetstagare och år	2,2	2,8
Antal friskvårdstimmar per arbetstagare och år	61	83

Not 5 Andra långfristiga värdepappersinnehav	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	278	278
Utgående anskaffningsvärden	278	278

Not 6 Andra långfristiga fordringar	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	2 800	2 800
Utgående anskaffningsvärden	2 800	2 800

UNDERSKRIFTER

Stockholm den

2024-

Sofia Stenfeldt - ordförande

Alexandra Lövgren - ledamot

Jonas Andersson – ledamot

Rebecka Winell - ledamot

Liv Fjellander – ledamot

Shanar Tabrizi - ledamot

Martin Nordlinder – ledamot

Shari Sabel Strandmark - ledamot

Niloofer Niknam – ledamot

Min revisionsberättelse har lämnats

Jenny Gentele
Auktoriserad revisor
ABC Revision